

Sygn. akt I Ns 535/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Daria Dusanowska

Protokolant: sekretarz sądowy Barbara Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2016 r. i 24 października 2016 r. w G.

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. N.**

z udziałem **A. N.**

o zobowiązanie do opuszczenia mieszkania

p o s t a n a w i a:

I. na podstawie art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) nakazać uczestnikowi postępowania A. N., aby opuścił budynek mieszkalny położony B. nr 17, położony na nieruchomości objętej księgę wieczystą Kw nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Głubczycach,

II. zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 40,00 zł (czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

III. zwrócić na rzecz wnioskodawczyni kwotę 160,00 zł (sto sześćdziesiąt złotych) tytułem nadpłaconej opłaty sądowej od wniosku.

Sygn. akt I Ns 535/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. N., po ostatecznym sprecyzowaniu swojego stanowiska, wniosła o nakazanie uczestnikowi postępowania A. N. opuszczenie budynku mieszkalnego położonego w B. nr 17, w trybie art. 11 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W uzasadnieniu wskazała, iż wspólnie z nią zamieszkały syn A. N. znęca się nad nią psychicznie wyzywając ją wulgarnymi słowami, zakłóca jej spoczynek nocny, kradnie produkty żywnościowe, niszczy sprzęty domowe. Ponadto wnioskodawczyni podniosła, iż A. N. nie partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania. W związku z zachowaniami syna odbywały się interwencje Policji, wszczęta została także procedura „Niebieska Karta”.

Na rozprawie z dnia 24 października 2016 r. /karta 79 akt/ uczestnik postępowania A. N. przychylił się do wniosku, potwierdzając częściowo okoliczności wskazane przez wnioskodawczynię, a mianowicie stosowania przemocy słownej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. N. jest właścicielem nieruchomości gruntowej położonej w B. nr 17, zabudowanej budynkiem mieszkalnym, dla której Sąd Rejonowy w Głubczycach prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

dowód: odpis księgi wieczystej Kw nr (...) karta 6 akt

W przedmiotowym budynku mieszkalnym wnioskodawczyni zamieszkuje wraz z 22 - letnim synem A. N.. Wspólne zamieszkiwanie stron jest szczególnie uciążliwe dla wnioskodawczyni ze względu zachowanie syna. Otóż uczestnik postępowania słowami wulgarnymi znieważa matkę, ośmiesza ją, krytykuje, grozi jej naruszeniem nietykalności cielesnej. Wnioskodawczyni boi się syna, który zachowuje się agresywnie, nerwowo, zdarza się że podczas kłótni chwyta ją za ręce, niszczy przedmioty domowe. W obawie przez synem wnioskodawczyni na noc zamyka od środka własny pokój. Ponadto uczestnik postępowania dopuszcza się kradzieży produktów żywnościowych należących do wnioskodawczyni, na co M. N. wielokrotnie zwracała mu uwagę, nie zgadzając się na taki stan rzecz. Rozmowy z synem nie przynoszą rezultatów, wręcz przeciwnie kończą się awanturą i wyzwiskami ze strony uczestnika postępowania pod adresem matki.

Uczestnik postępowania często wraca do domu w porze nocnej, kiedy wnioskodawczyni już śpi. Wówczas zachowuje się bardzo głośno, trzaska drzwiami i szafkami, nie zważa na to, że matka śpi.

W dniu 08 marca 2016 r. i 12 marca 2016 r. w związku z zachowaniem A. N. na wezwanie wnioskodawczyni miały miejsce interwencje Policji. Uczestnik postępowania objęty został procedurą Niebieskiej Karty, z uwagi na podejrzenie stosowania w stosunku do matki przemocy z rodzinie w postaci: wyzwisk, ciągłego niepokojenia, ośmieszania, krytykowania, niszczenia i kradzieży mienia, gróźb karanych, znieważenia.

Wnioskodawczyni złożyła również zawiadomienie o popełnieniu przez A. N. przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 05 kwietnia 2016 r. odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie znęcania się nad M. N. przez A. N. z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

Wnioskodawczyni telefonicznie zgłaszała również na Policji, iż jej syn wynosi z mieszkania wersalkę.

W związku z przemocą w rodzinie wnioskodawczyni skorzystała z pomocy psychologicznej.

dowód: informacja KPP w G. karta 13 akt,

dokumenty zgromadzone w ramach procedury Niebieska karta 14-21, 23-30 akt,

protokół przyjęcia ustanego zawiadomienia o przestępstwie karta 49-51 akt,

notatka urzędowa z dnia 19 marca 2016 r. karta 54 akt,

zeznania wnioskodawczyni M. N. karta 79 (00:12:19 nagrania),

częściowo zeznania uczestnika postępowania A. N. karta 79-80 akt (00:20:31 nagrania),

informacja KPP w G. z dnia 20 października 2016 r. karta 47 akt,

postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia karta 74 akt,

A. N. aktualnie jest zatrudniony w firmie (...).

dowód: zeznania uczestnika postępowania A. N. karta 79-80 akt (00:20:31 nagrania),

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sądu ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron, a które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Sąd dał również wiarę zeznaniom wnioskodawczyni oraz częściowo zeznaniom uczestnika postępowania, a to w zakresie w jakim potwierdził okoliczności podawane przez wnioskodawczynię. Natomiast w pozostałym zakresie zeznania A. N. jako nie znajdujące poparcia w pozostałym wiarygodnym materiale dowodowym oraz sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego myślenia nie zasługiwały na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporna pozostawała okoliczność wspólnego zajmowania przez strony budynku położonego w B. nr 17 oraz stosunku pokrewieństwa pomiędzy wnioskodawczynią a uczestnikiem postępowania – matka - syn. Ustalenia natomiast wymagała okoliczność, czy zachowanie A. N. wobec wnioskodawczyni wyczerpuje znamiona stosowania przemocy w rodzinie, co czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie.

Zgodnie z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania.

2. Sąd rozpoznaje sprawę w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym. Postanowienie zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku. Staje się ono wykonalne z chwilą ogłoszenia i może być zmienione lub uchylone w razie zmiany okoliczności.

3. Do wykonania obowiązku orzeczonego na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika.

Z kolei po myśli art. 2 pkt 1 w/w ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) członku rodziny - należy przez to rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą;

Stosownie do art. 115 § 11 k.k. osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Obowiązek opuszczenia mieszkania może zostać orzeczony w stosunku do członka rodziny, a zatem osoby objętej definicją ustawową zawartą w art. 2 pkt 1. Przesłanką do żądania, aby sąd zobowiązał członka rodziny do opuszczenia mieszkania, jest jego zachowanie polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie, które czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie. Legalną definicję przemocy w rodzinie wprowadził art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka lub członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie nie musi polegać na popełnieniu przestępstwa, czy wykroczenia. Oznacza to, że żądanie zobowiązania przez sąd danej osoby do opuszczenia mieszkania przysługuje osobie dotkniętej przemocą w rodzinie niezależnie od tego, czy sprawcy tej przemocy można zarzucić popełnienie przestępstwa lub wykroczenia. Żądanie do zobowiązania danej osoby do opuszczenia mieszkania i wydanie przez sąd stosownego orzeczenia jest też więc niezależne od tego, czy wobec osoby stosującej przemoc, w stosunku do której ma być na podstawie art. 11a wydane zobowiązanie, toczy się lub zakończyło się postępowanie w sprawie o popełnienie takiego przestępstwa.

Zachowanie polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie musi czynić "szczególnie" (tzn. że coś wyróżnia się na tle innych podobnych zjawisk bądź zakres lub natężenie tego jest większe niż zwykle - Inny słownik języka polskiego, t. 2, P-Ż, red. M. Bańko, Warszawa 2000, s. 741) "uciążliwym" wspólne zamieszkiwanie z innym członkiem rodziny.

"Uciążliwy" to trudny do zniesienia, przykry, przeszkadzający swoją obecnością lub zachowaniem (Inny słownik..., s. 884-885). Musi wobec tego występować uciążliwość o szczególnie dużym nasileniu.

W świetle powołanych przepisów, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wykazano zaistnienie przesłanek stypizowanych w przepisie art. 11 a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, co uzasadnia uwzględnienie żądania i nakazanie A. N. opuszczenie wspólnie zajmowanego z wnioskodawczynią budynku mieszkalnego.

Przemoc charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, a sprawca działa w sposób zamierzony, umyślnie. Przemoc ta ma miejsce w sytuacji, gdy siły są nierównomierne, jedna ze stron ma przewagę nad drugą (ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy). Przemoc narusza prawa i dobra osobiste i powoduje cierpienie oraz szkody. Sprawca, wykorzystując przewagę siły, narusza więc prawa ofiary i naraża jej zdrowie na szkody, zaś doświadczanie cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

W ocenie Sądu, ze strony uczestnika postępowania dochodzi do umyślnych działań naruszających prawa i dobra osobiste wnioskodawczynie, w tym w szczególności naruszających jej godność, powodujących szkody psychiczne, wywołujących cierpienia i krzywdy moralne, które należy zakwalifikować jako przemoc psychiczną. Jak bowiem wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a częściowo z zeznań i stanowiska procesowego samego uczestnika postępowania, A. N. znieważa matkę wulgarnymi słowami, słownie poniża ją, krytykuje, jest agresywny, nerwowy, wszczyna awantury domowe, w trakcie których zdarza się że grozi matce, narusza jej nietykalność cielesną łapiąc za jej ręce, niszczy lub wynosił sprzęty domowe. Ponadto uczestnik dopuszcza się kradzieży na szkodę wnioskodawczynie i zakłóca jej spoczynek nocny. Sąd nie dał przy tym wiary twierdzeniom uczestnika, iż był on prowokowany przez matkę do takich zachowań, w szczególności uczestnik nie potrafił wskazać przykładów takich prowokacji podając jedynie, że matka zarzuca mu kradzieże i wyzywa słowem „złodziej”, po czym w istocie przyznał, że dokonuje kradzieży. Z kolei relacja wnioskodawczynie odnośnie zachowania syna znajduje w pełni potwierdzenie w dowodach z dokumentów, z których wynika, iż w wyniku zgłoszeń M. N. w miejscu zamieszkania stron odbywały się interwencje Policji, uczestnik postępowania jako sprawca przemocy został objęty procedurą Niebieskiej Karty, powołana została przez Ośrodek Pomocy Społecznej grupa robocza celem ustalenia planu pomocy rodzinie. Ponadto zważyć należy, iż wnioskodawczynie złożyła zawiadomienie o popełnieniu na jej szkodę przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., co wprawdzie nie warunkuje skuteczności niniejszego wniosku, jednakże w połączeniu z pozostałymi źródłami dowodowymi potwierdza jej zeznania, a dodatkowo wskazuje na stopień uciążliwości dla wnioskodawczynie zachowań syna.

Sytuacja rodzinna związana ze wspólnym zamieszkiwaniem powoduje u wnioskodawczynie cierpienia psychiczne, krzywdę moralną, a jednocześnie poczucie strachu i zagrożenia. Wnioskodawczynie boi się syna, na noc zamyka pokój od środka, czuje się psychicznie wykończona, wyzwiska i wulgaryzmy naruszają jej dobra osobiste i poczucie godności. Sytuacja domowa utrudnia jej normalne funkcjonowanie.

Mając na względzie powołane okoliczności, zdaniem Sądu zachowanie A. N. w stosunku do matki niewątpliwie mieści się w ramach pojęcia przemocy w rodzinie w rozumieniu art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Jednocześnie biorąc pod uwagę natężenie oraz formy przemocy psychicznej, uznać należy, iż zachowanie to jest na tyle trudne do zniesienia, przykre, dotkliwe i obciążające psychicznie, że czyni wspólne zamieszkiwanie „szczególnie uciążliwe”.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania Sąd oparł na przepisie art. 520 § 2 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt III postanowienia uzasadnia brzmienie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w myśl którego Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną.

Z uwagi na powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji postanowienia.